

Beleidskader voor verzoeken tot plaatsing van struikelstenen in de gemeente Eemsdelta

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Eemsdelta, Gelet op artikel 160 lid 1 sub d van de Gemeentewet, waarin het college de bevoegdheid is gegeven om tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten;

Overwegende dat:

- In de voormalige gemeenten Appingedam, Loppersum en Delfzijl verzoeken zijn ontvangen van stichtingen en/of werkgroepen en/of historische verenigingen tot het plaatsen van een struikelsteen of meerdere struikelstenen in openbare grond in eigendom van de gemeente;
- Na de herindeling verzoeken van natuurlijke personen zijn ontvangen tot het plaatsen van een struikelsteen of meerdere struikelstenen in openbare grond in eigendom van de gemeente;
- Alle bovengenoemde verzoeken zijn gehonoreerd;
- Er nu in de gemeente 112 struikelstenen liggen, verspreid over Appingedam, Borgsweer, Delfzijl, Garrelswear, Middelstum, Termunterzijl en Woldendorp;
- Na het laatste verzoek in 2022 er nieuwe verzoeken zijn ontvangen;
- Bij de beoordeling van deze verzoeken het college een aantal criteria heeft gehanteerd;
- Het college de behoefte heeft dit beleidskader formeel vast te leggen; besluit vast te stellen het Beleidskader voor verzoeken tot plaatsing van struikelstenen in de gemeente Eemsdelta 2025.

Artikel 1 Definities

1. Aanvrager: een rechtspersoon of een natuurlijk persoon;
2. College: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Eemsdelta;
3. Eigenaar/bewoner: de eigenaar/bewoner van het voormalige woonadres van de persoon voor wie de struikelsteen wordt aangevraagd;
4. Gemeente: gemeente Eemsdelta;
5. Struikelsteen/struikelstenen (Duits: Stolperstein/Stolpersteine (mv): één of meerdere gedenksteden in de vorm van messing steentjes die in het trottoir worden geplaatst voor de voormalige woonhuizen van mensen die tijdens het nationaalsocialistische regime zijn vervolgd, gedeporteerd en vermoord. Deze personen omvatten onder andere Joden, Sinti en Roma, homoseksuelen, mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking, en mensen die vanwege hun politieke opvattingen, religie, seksuele geaardheid of huidskleur werden vervolgd. Daarnaast herdenken struikelstenen ook dwangarbeiders, mannen die als deserteurs werden beschouwd, mensen die vanwege hun vermeende a-socialiteit werden PAGINA 2 van 4 vervolgd, zoals daklozen en prostituees, en personen die tot zelfmoord werden gedreven. In tegenstelling tot de algemene opvatting dat struikelstenen alleen voor overledenen worden gelegd, worden ze ook gemaakt voor overlevenden van concentratiekampen en mensen die konden vluchten.

Artikel 2 Doel

Het doel van dit beleidskader is het beschrijven van de procedure van het doen van een verzoek voor het plaatsen van een struikelsteen of meerdere struikelstenen in openbare grond in eigendom van de gemeente en de beoordeling van dat verzoek door het college. In principe staat het college positief tegenover de plaatsing van struikelstenen in de gemeente.

Artikel 3 Indienen van een verzoek

1. Een verzoek tot plaatsing van één of meerdere struikelstenen in openbare grond in eigendom van de gemeente wordt schriftelijk ingediend bij het college van burgemeester en wethouders.

2. Het verzoek bevat in ieder geval de volgende gegevens:
 - de naam en contactgegevens van de aanvrager;
 - de gewenste locatie(s) voor plaatsing van de struikelsteen of meerdere struikelstenen;
 - informatie over de persoon of personen voor wie een struikelsteen wordt aangevraagd;
 - een (persoonlijke) motivering van het verzoek, onderbouwd met stukken.

Artikel 4 Procedure behandeling verzoek

1. Na ontvangst van het verzoek beoordeelt het college of het verzoek volledig is. Als het nodig is wordt de aanvrager verzocht om aanvullende informatie aan te leveren. 2. 3. . 4. 5.
2. De gemeente voert een technische beoordeling uit van de voorgestelde locatie, zoals bedoeld in artikel 5.
3. De eigenaar/bewoner van de woning waarvoor de struikelsteen wordt aangevraagd, wordt schriftelijk geïnformeerd over het voornemen tot plaatsing en krijgt de gelegenheid om binnen vier weken een zienswijze in te dienen
4. Eventuele zienswijzen worden betrokken bij de verdere beoordeling van het verzoek.
5. Het college neemt een beslissing op het verzoek en stelt zowel de aanvrager als de eigenaar/bewoner schriftelijk op de hoogte hiervan. De beslissing om toestemming te verlenen tot het plaatsen van een struikelsteen is privaatrechtelijk van aard. Dit betekent dat hiertegen geen bezwaar of beroep openstaat op grond van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 5 Beoordelingscriteria en technische toetsing

1. Het college beoordeelt het verzoek tot plaatsing van struikelstenen aan de hand van de volgende criteria:
 - Er zijn geen technische bezwaren, zoals de aanwezigheid van ondergrondse infrastructuur, ongeschikte bestrating of onveilige uitvoeringsomstandigheden;
 - Er zijn geen verkeerskundige bezwaren, zoals belemmering van de doorgang, zichtlijnen of verkeersveiligheid
 - De voorgestelde locatie betreft in beginsel de openbare ruimte vóór de voormalige woning van de persoon of meerdere personen voor wie de struikelsteen wordt aangevraagd.
2. De technische beoordeling wordt uitgevoerd door de gemeente en kan onder meer bestaan uit:
 - Een controle op ondergrondse kabels, leidingen of riolering;
 - Een beoordeling van de staat en opbouw van de bestrating;
 - Een inschatting van de uitvoerbaarheid en veiligheid van de plaatsing.
3. Indien uit de technische beoordeling blijkt dat aanpassingen of aanvullende maatregelen nodig zijn, worden deze schriftelijk aan de aanvrager medegedeeld. De aanvrager is verplicht deze aanwijzingen op te volgen.
4. Indien de voorgestelde locatie niet geschikt blijkt op basis van de beoordeling, wordt in overleg met de aanvrager een alternatieve locatie bepaald die recht doet aan het herdenkingsdoel.

Artikel 6 Weigeringsgronden

Een verzoek tot plaatsing van struikelstenen kan worden geweigerd indien:

1. De voorgestelde locatie technisch of verkeerskundig ongeschikt is;
2. De aanvraag onvoldoende informatie bevat over de te herdenken persoon of niet voldoet aan de definities in artikel 1;
3. Er zwaarwegende maatschappelijke of morele bezwaren bestaan tegen de plaatsing
4. De aanvraag niet tijdig of volledig wordt aangevuld na verzoek daartoe;
5. De aanvrager eerder gemaakte afspraken met de gemeente niet is nagekomen.

Artikel 7 Kosten

1. De kosten voor de aanschaf en levering van de struikelsteen of meerdere struikelstenen zijn volledig voor rekening van de aanvrager.
2. De kosten die de gemeente maakt, worden niet bij de aanvrager in rekening gebracht.

Artikel 8 Plaatsing van de struikelstenen

1. De plaatsing van de struikelsteen of meerdere struikelstenen vindt plaats in samenwerking tussen de aanvrager en de gemeente.
2. De aanvrager is verantwoordelijk voor:
 - het afstemmen van de datum en het tijdstip van plaatsing met de gemeente;
 - het organiseren van de ceremonie rondom de plaatsing;
 - het tijdig aanleveren van de struikelstenen op de afgesproken locatie.
3. De gemeente is verantwoordelijk voor:
 - het bepalen van de exacte locatie van plaatsing, in overleg met de aanvrager;
 - het uitvoeren van het voorbereidende grondwerk;
 - het uitvoeren van de fysieke plaatsing van de struikelsteen of meerdere struikelstenen;
 - het bieden van ondersteuning tijdens de ceremonie, indien gewenst en vooraf afgestemd.
4. De plaatsing vindt uitsluitend plaats nadat aan alle voorwaarden is voldaan.

Artikel 9 Eigendom, beheer en onderhoud

1. Na plaatsing worden struikelstenen eigendom van de gemeente.
2. De gemeente is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de struikelstenen als onderdeel van de collectie kunst in de openbare ruimte.
3. Onder beheer en onderhoud wordt in ieder geval verstaan:
 - registratie van de exacte locatie van elke struikelsteen in het gemeentelijk beheersysteem;
 - het zichtbaar houden van de struikelstenen voor het publiek, voor zover dit redelijkerwijs mogelijk is;

- het tijdelijk verwijderen en terugplaatsen van de struikelsteen of meerdere struikelstenen bij reconstructiewerkzaamheden aan de openbare ruimte;
 - het herstellen of vervangen van beschadigde of verdwenen struikelstenen;
 - het toevoegen van informatie over de struikelsteen of meerdere struikelstenen aan de digitale Struikelstenenkaart van de gemeente;
 - het jaarlijks reinigen van de struikelstenen in de periode voorafgaand aan 4 en 5 mei.
4. De afspraken over beheer en onderhoud worden vastgelegd in het Handboek Openbare Ruimte en in de projectstartdocumenten van relevante gemeentelijke projecten.

Artikel 10 Slotbepalingen

1. Dit beleidskader treedt in werking op de dag na bekendmaking;
2. Dit beleidskader kan worden aangehaald als: Beleidskader voor verzoeken tot plaatsing van struikelstenen in de gemeente Eemsdelta 2025.

Ondertekening

Aldus besloten door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Eemsdelta d.d. 16 september 2025.

Ben Visser

Burgemeester

Klaas van der Wal

Gemeentesecretaris